

Norwegian University of Science and Technology
Faculty of Information Technology, Mathematics and Electrical Engineering
The Department of Computer and Information Science

TDT4160 OG IT2201

DATAMASKINER GRUNNKURS

EKSAMEN

20. DESEMBER, 2006, 09:00–13:00

Kontakt under eksamen:

Gunnar Tufte 73590356

Tillatte hjelpemidler:

D.

Ingen trykte eller håndskrevne hjelpemidler tillatt.

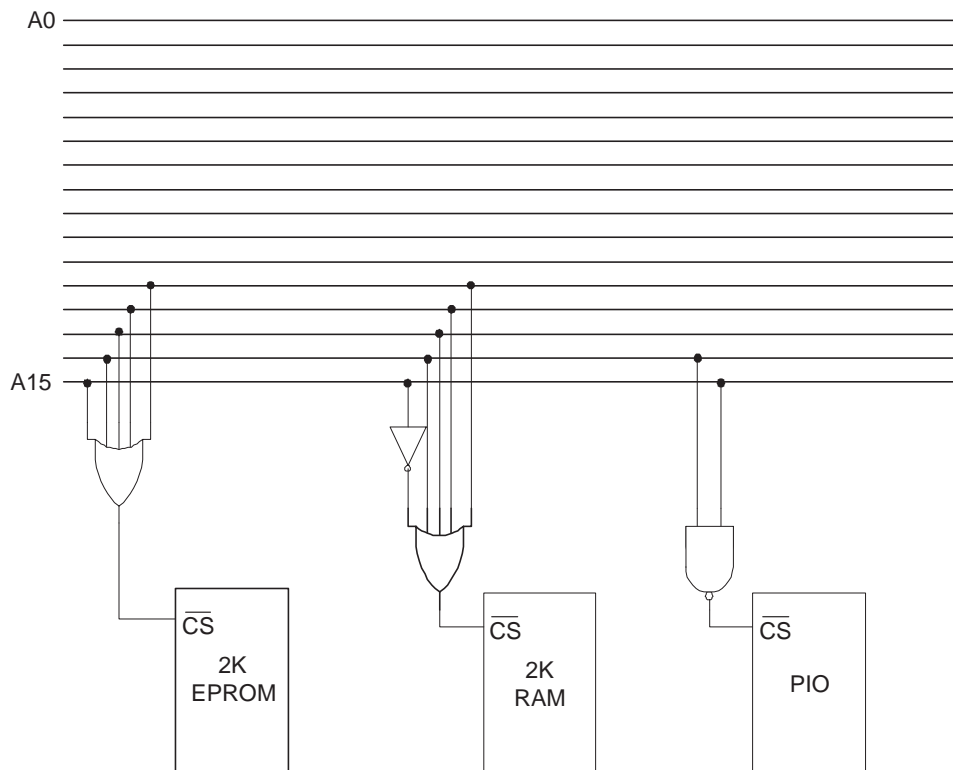
Bestemt, enkel kalkulator tillatt.

Målform:

Bokmål

OPPGAVE 1: BUSS OG ADRESSEDEKODING (20%)

- a. I Figur 1 er EPROM, RAM og PIO koblet til en felles buss. Finn adresseområde for EPROM, RAM og PIO. Alle enhetene har aktivt lavt (logisk "0") CS (Chip Select) signal.

Figur 1: Adressedekoding.

- b. Anta at PIO-kretsen kun har mulighet til å adressere fire enheter. Hvordan kan addressedekodingen endres for å gi maksimal utvidelsesmulighet for RAM-området?

OPPGAVE 2: MIKROARKITEKTUR OG MIKROINSTRUKSJONER (20% (5% PÅ A OG B; 10% PÅ C))

Bruk vedlagte diagram og tabeller for IJVM til å løse oppgavene.

- a. Forklar funksjonen til registeret "PC".
- b. Lag mikroinstruksjon(er) for følgende IJVM-operasjon: last register "H" med innholdet i register "TOS".

Se bort fra Addr- og J-feltene i mikroinstruksjonsformatet. Angi korrekte bit for ALU, C, Mem og B gitt i Figur 4.

- c. Lag mikroinstruksjon(er) for følgende IJVM-operasjon:
 $TOS = TOS + OPC$.

Se bort fra Addr- og J-feltene i mikroinstruksjonsformatet. Angi korrekte bit for ALU, C, Mem og B gitt i Figur 4.

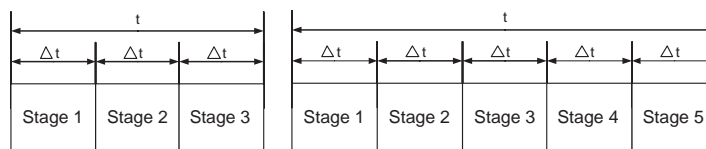
OPPGAVE 3: FORBEDRE YTELSEN (20%)

- a. Hvilken av disse alternativene er **ikke** en grunn til at man har begynt å utvikle en-brikke multiprosessorer (CMP)?

- 1 Tilgjengelig ILP (Instruction Level Parallelism) i instruksjonsstrømmen er begrenset
- 2 En-kjerneprosessorer har ofte høyt effektforbruk.
- 3 Store cacher på brikken gjør at vi ikke har plass til større kjerner.
- 4 En moderne en-kjerneprosessor er svært kompleks og derfor kostbar å utvikle.

- b. Anta at en prosessor har et samlebånd. Samlebåndet bruker tiden t på å utføre en instruksjon. Hvert trinn har en forsinkelse på Δt . Samlebåndet med tre trinn er illustrert i Figur 2(a). For å få høyere ytelse erstattes samlebåndet med et femtrinns samlebånd, vist i Figur 2(b).

Hva skjer typisk med t og Δt dersom tretrinns samlebåndet erstattes med et samlebånd med fem trinn som kan øke ytelsen til prosessoren? Begrunn svaret.

(a) Tretrinns samlebånd.

(b) Femtrinns samlebånd

Figur 2: Samlebånd med angitt tidsforsinkelse.

OPPGAVE 4: SUPERSKALARE PROSESSORER - SCOREBOARD (20%)

Et program som utfører fire operasjonar:

1 $R1 = R2 + R3$

2 $R4 = R1 * R1$

3 $R1 = R5 * R6$

4 $R7 = R0 + R0$

a. Marker følgende typer dataavhengigheter i programmet ovenfor:

- *Sanne dataavhengigheter (RAW-avhengighet).*
- *Utavhengigheter (WAW-avhengighet).*
- *Antiavhengigheter (WAR-avhengighet).*

b. Anta at programmet ovenfor skal utføres på en superskalar prosessor med åtte synlige registre hvor instruksjoner startes og avsluttes i rekkefølge og maksimalt to instruksjoner kan startes per klokkesykel. Anta at for instruksjoner som dekodes i sykel n , så startes utførselen i sykel $n+1$. Anta at for addisjonsoperasjoner (+) som startes i sykel n , skrives resultatet tilbake til registeret i slutten av sykel $n+2$, og for multiplikasjonsinstruksjoner (*) som startes i sykel n , skrives resultatet tilbake til registeret i slutten av sykel $n+3$.

Fullfør det påbegynte scoreboardet i Tabell 1 for alle fire instruksjoner i programmet ovenfor.

Tabell 1: Scoreboard.

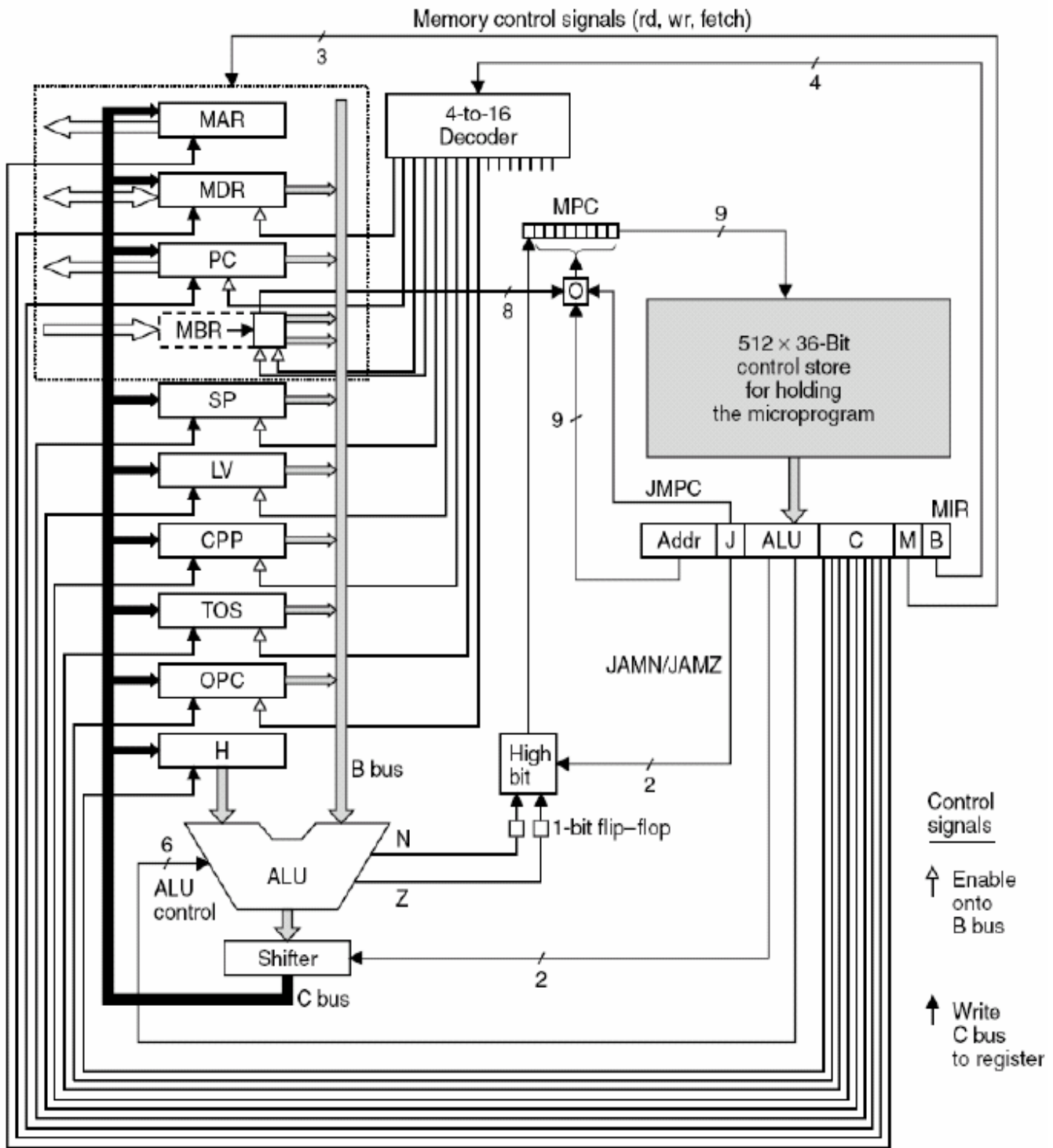
Cy	#	Decoded	Iss	Ret	Reg. being read	Reg. being written
					0 1 2 3 4 5 6 7	0 1 2 3 4 5 6 7
1	1	$R1=R2+R3$	1			
	2	$R4=R1*R1$	-			

OPPGAVE 5: DIVERSE (20%)

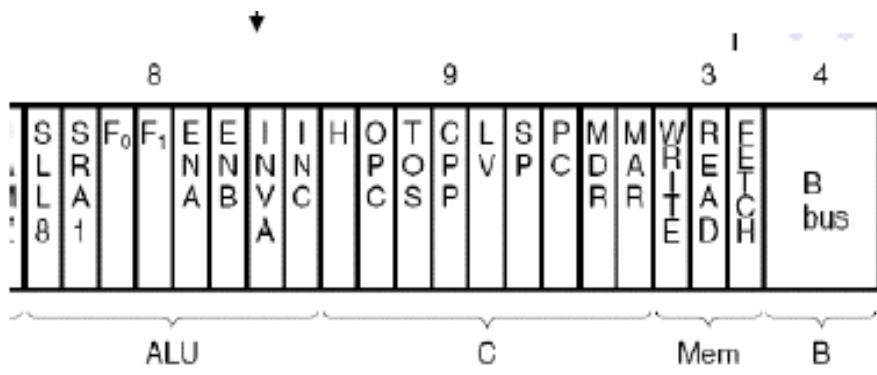
Ta stilling til om påstandene er korrekte eller ikke. Korrekt svar gir 2% uttelling, feil svar gir tilsvarende straff og vet ikke (ikke svar) gir ingen uttelling.

- a. Moore sin lov er oppkalt etter Gordon Moore. Dette er en lov som sier noe om fysiske egenskaper i halvledermaterialet.
- b. hex(0FF0) i "Big endian" representerar et større tall enn hex(0FF0) i "Little endian".
- c. RISC-prosessorer er raske fordi de har få kompliserte instruksjoner.
- d. Cache (hurtigbuffer) er oftest implementert med SRAM-celler.
- e. IJVM er en typisk RISC-arkitektur.
- f. Aritmetiske uttrykk på omvent polsk notasjon (Reverse Polish Notation) er enkelt å utføre på stakkmaskiner.
- g. IJVM-arkitekturen kan maksimalt ha et instruksjonsett bestående av 256 forskjellige instruksjoner..
- h. "Throughput" er et ytelsesmål der man måler hvor mye arbeid man får gjort per tidsenhet.
- i. "Throughput" er et ytelsesmål som måler hvor mange instruksjoner en prosessor gjør ferdig per klokkesykel.
- j. DRAM er raskere enn SRAM (kortere aksesstid).

IJVM vedlegg

Figur 3: Blokkdiagram (IJVM).

- B bus registers
- 0 = MDR 5 = LV
 - 1 = PC 6 = CPP
 - 2 = MBR 7 = TOS
 - 3 = MBRU 8 = OPC
 - 4 = SP 9-15 none

Figur 4: Mikroinstruksjonsformat (IJVM).

ANSWER KEY FOR THE EXAM

OPPGAVE 1: BUSS OG ADRESSEDEKODING (20%)

- a. I Figur 1 er EPROM, RAM og PIO koblet til en felles buss. Finn adresseområde for EPROM, RAM og PIO. Alle enhetene har aktivt lavt (logisk "0") CS (Chip Select) signal.

Answer: EPROM: hex(0000) - hex(07FF) RAM: hex(8000) - hex (87FF)
PIO: hex(C000) - hex(FFFF)

- b. Anta at PIO-kretsen kun har mulighet til å adressere fire enheter. Hvordan kan adressedekodingen endres for å gi maksimal utvidelsesmulighet for RAM-området?

Answer: Endre adressedekodingen til PIO til kunn adressere området hex(FFFC) - hex(FFFF).

OPPGAVE 2: MIKROARKITEKTUR OG MIKROINSTRUKSJONER (20% (5% PÅ A OG B; 10% PÅ C))

Bruk vedlagte diagram og tabeller for IJVM til å løse oppgavene.

- a. Forklar funksjonen til registeret "PC".

Answer: PC Program Counter inneholdt minne adressa til instruksjon som skal utførast.

- b. Lag mikroinstruksjon(er) for følgende IJVM-operasjon: last register "H" med innholdet i register "TOS".

Se bort fra Addr- og J-feltene i mikroinstruksjonsformatet. Angi korrekte bit for ALU, C, Mem og B gitt i Figur 4.

Answer: ALU: 010100 (B) C: 10000000 (H) Mem: 000 (ingen mem opprasjon) B: 0111 (7 TOS)

- c. Lag mikroinstruksjon(er) for følgende IJVM-operasjon:
TOS = TOS + OPC.

Se bort fra Addr- og J-feltene i mikroinstruksjonsformatet. Angi korrekte bit for ALU, C, Mem og B gitt i Figur 4.

Answer: Må ha to mikroinstruksjonar for å klare å utføre TOS = TOS + OPC.

1: Laste TOS inn i H ALU: 010100 (B) C: 10000000 (H) Mem: 000 (ingen mem opprasjon) B: 0111 (7 TOS)

2 addere H + OPC skriv til TOS ALU: 111100 (A+B) C: 001000000
(TOS) Mem: 000 (ingen mem opprasjon) B: 1000 (8 OPC)
eller OPC kan lastast H i fyrste opperasjon og TOS + H i andre
operasjon.

OPPGAVE 3: FORBEDRE YTELSEN (20%)

a. Hvilken av disse alternativene er **ikke** en grunn til at man har begynt
å utvikle en-brikke multiprosessorer (CMP)?

- 1 Tilgjengelig ILP (Instruction Level Parallelism) i instruksjonsstrømmen er begrenset
- 2 En-kjerneprosessorer har ofte høyt effektforbruk.
- 3 Store cacher på brikken gjør at vi ikke har plass til større kjerner.
- 4 En moderne en-kjerneprosessor er svært kompleks og derfor kostbar å utvikle.

Answer: 3

b. Anta at en prosessor har et samlebånd. Samlebåndet bruker tiden t på å utføre en instruksjon. Hvert trinn har en forsinkelse på Δt . Samlebåndet med tre trinn er illustrert i Figur 2(a). For å få høyere ytelse erstattes samlebåndet med et femtrinns samlebånd, vist i Figur 2(b).

Hva skjer typisk med t og Δt dersom tretrinns samlebåndet erstattes med et samlebånd med fem trinn som kan øke ytelsen til prosessoren? Begrunn svaret.

Answer: Δt minkar sidan kvart trinn kan vere enklare (mindre tidsforsinkelse).

OPPGAVE 4: SUPERSKALARE PROSESSORER - SCOREBOARD (20%)

Et program som utfører fire operasjoner:

1 $R1 = R2 + R3$

2 $R4 = R1 * R1$

3 $R1 = R5 * R6$

4 $R7 = R0 + R0$

a. Marker følgende typer dataavhengigheter i programmet ovenfor:

- *Sanne dataavhengigheter (RAW-avhengighet).*
- *Utavhengigheter (WAW-avhengighet).*
- *Antiavhengigheter (WAR-avhengighet).*

Answer: Avhengighet:

RAW: I2 leser R1, I1 skriver R1

WAR: I2 leser R1, I3 skriver R1

WAW: I1 og I3 skriver R1

b. Anta at programmet ovenfor skal utføres på en superskalar prosessor med åtte synlige registre hvor instruksjoner startes og avsluttes i rekkefølge og maksimalt to instruksjoner kan startes per klokkesykel. Anta at for instruksjoner som dekodes i sykel n, så startes utførselen i sykel n+1. Anta at for addisjonsoperasjoner (+) som startes i sykel n, skrives resultatet tilbake til registeret i slutten av sykel n+2, og for multiplikasjonsinstruksjoner (*) som startes i sykel n, skrives resultatet tilbake til registeret i slutten av sykel n+3.

Fullfør det påbegynte scoreboardet i Tabell 1 for alle fire instruksjoner i programmet ovenfor.

Tabell 2: Scoreboard.

Cy	#	Decoded	Iss	Ret	Reg. being read	Reg. being written
					0 1 2 3 4 5 6 7	0 1 2 3 4 5 6 7
1	1	$R1=R2+R3$	1			
	2	$R4=R1*R1$	-			

Answer: Instr. (4) kan ikke avsluttes før i syklus 11 pga. kravet om i-rekkefølge-avslutning (eng. in-order-completion).

Tabell 3: Scoreboard.

Cy	#	Decoded	Iss	Ret	Reg. being read	Reg. being written
					0 1 2 3 4 5 6 7	0 1 2 3 4 5 6 7
1	1	R1=R2+R3	1		XX11XXXX	X1XXXXXX
	2	R4=R1*R1	-		XX11XXXX	X1XXXXXX
2					XX11XXXX	X1XXXXXX
3				1	XXXXXXXX	XXXXXXXX
4	3	R1=R5*R6	2		X1XXXXXX	XXXX1XXX
			-		X1XXXXXX	XXXX1XXX
5					X1XXXXXX	XXXX1XXX
6					X1XXXXXX	XXXX1XXX
7				2	XXXXXXXX	XXXXXXXX
8	4	R7=R5+R0	3		XXXXX11X	X1XXXXXX
			4		1XXXX21X	X1XXXXX1
9					1XXXX21X	X1XXXXX1
10					1XXXX21X	X1XXXXX1
11			3		1XXXX1XX	XXXXXXXX1
			4		XXXXXXXX	XXXXXXXX

OPPGAVE 5: DIVERSE (20%)

Ta stilling til om påstandene er korrekte eller ikke. Korrekt svar gir 2% uttelling, feil svar gir tilsvarende straff og vet ikke (ikke svar) gir ingen uttelling.

- a. Moore sin lov er oppkalt etter Gordon Moore. Dette er en lov som sier noe om fysiske egenskaper i halvledermaterialet.

Answer: Nei

- b. hex(0FF0) i "Big endian" representerar et større tall enn hex(0FF0) i "Little endian".

Answer: Nei

- c. RISC-prosessorer er raske fordi de har få kompliserte instruksjoner.

Answer: Nei

- d. Cache (hurtigbuffer) er oftest implementert med SRAM-celler.

Answer: Ja

- e. IJVM er en typisk RISC-arkitektur.

Answer: Nei

f. Aritmetiske uttrykk på omvent polsk notasjon (Reverse Polish Notation) er enkelt å utføre på stakkmaskiner.

Answer: Ja

g. JVM-arkitekturen kan maksimalt ha et instruksjonsett bestående av 256 forskjellige instruksjoner..

Answer: Ja

h. "Throughput" er et ytelsesmål der man måler hvor mye arbeid man får gjort per tidsenhet.

Answer: Ja

i. "Throughput" er et ytelsesmål som måler hvor mange instruksjoner en prosessor gjør ferdig per klokkesykel.

Answer: Nei

j. DRAM er raskere enn SRAM (kortere aksesstid).

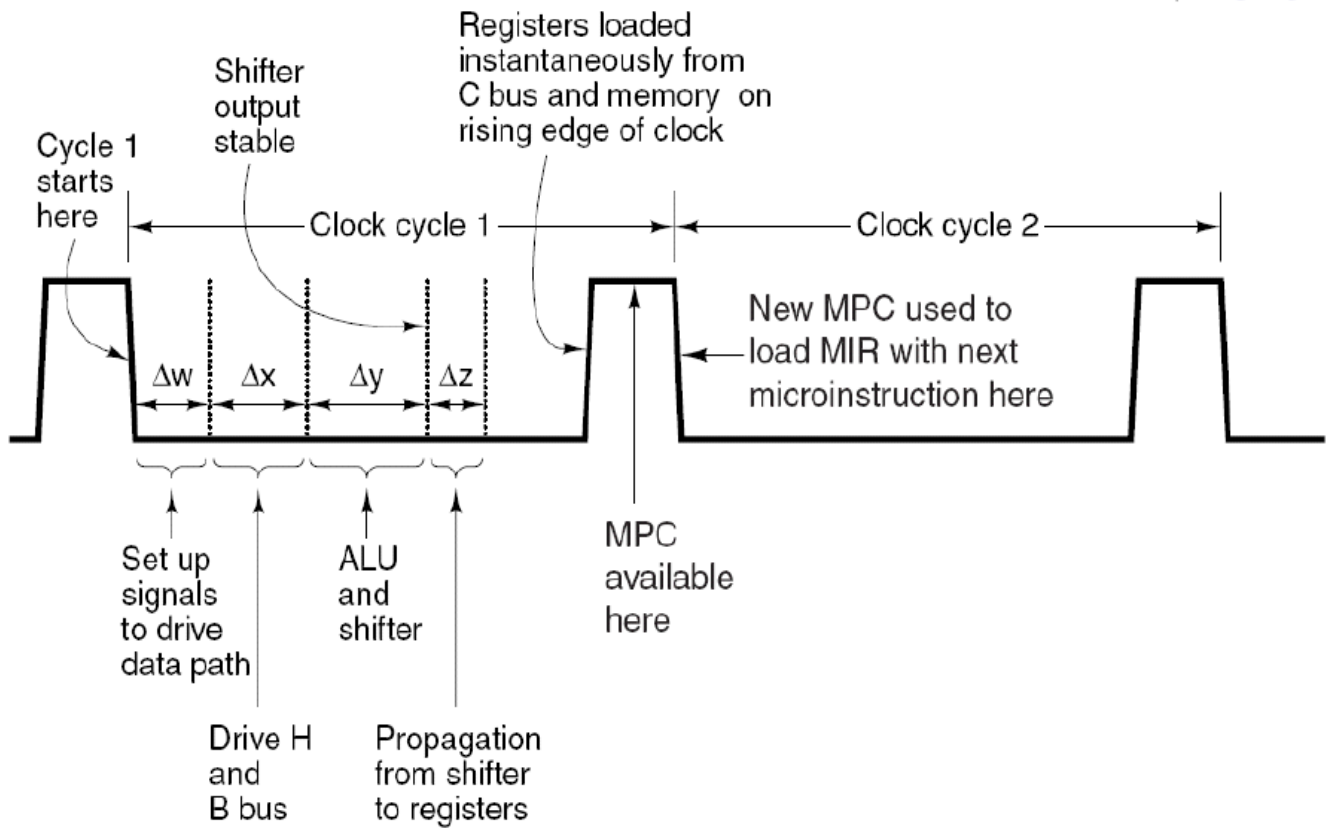
Answer: Nei

IJVM vedlegg

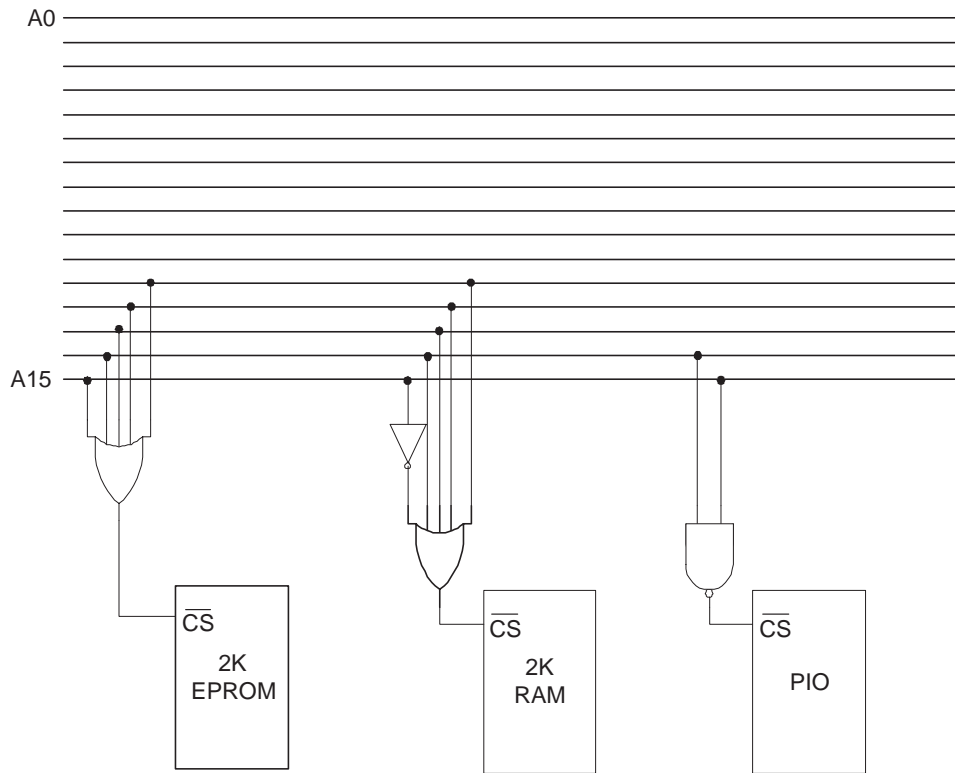
F_0	F_1	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

SLR1	SLL8	Function
0	0	No shift
0	1	Shift 8 bit left
1	0	Shift 1 bit right

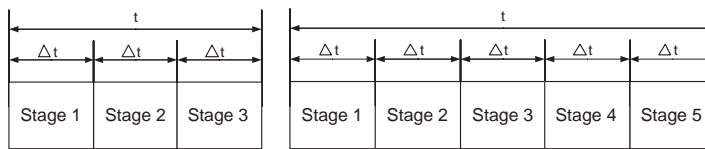
Figur 5: Funksjonstabell for ALU (IJVM).

Figur 6: Timingdiagram (IJVM).

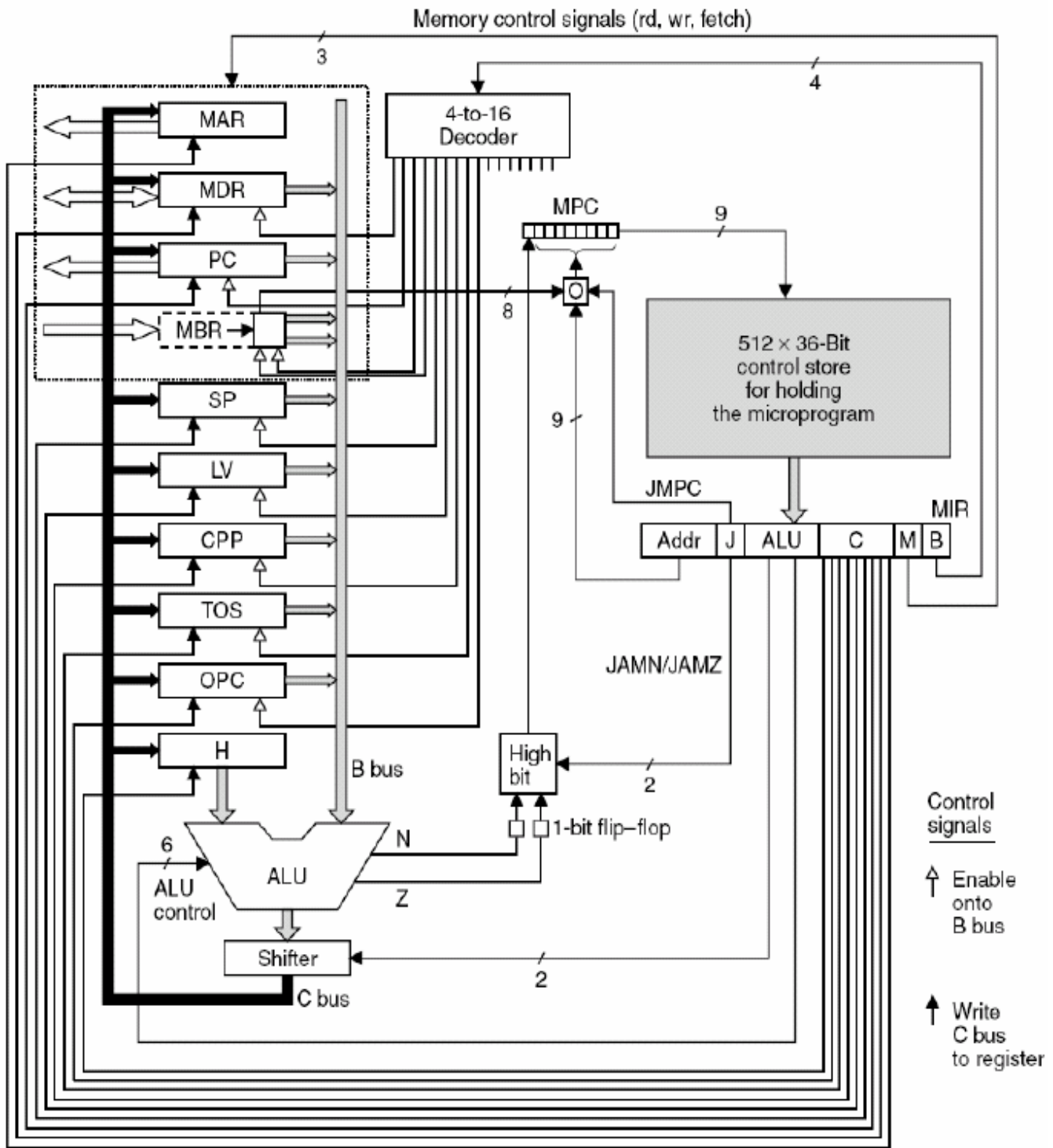
Figur 7: Adressedekoding.

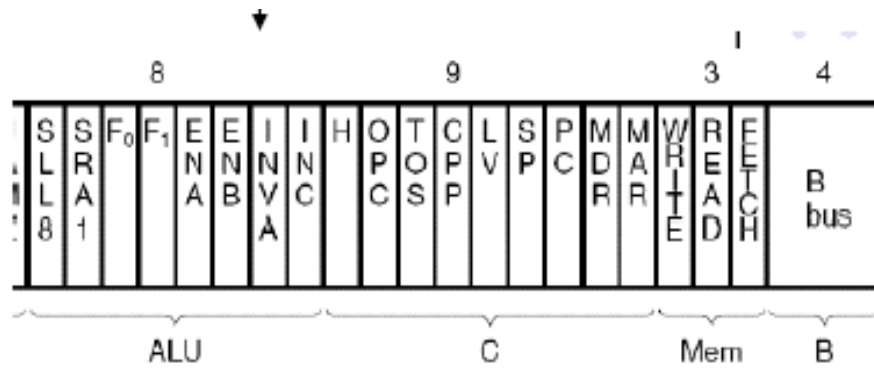
(a) Tretrinns samlebånd.

(b) Femtrinns samlebånd

Figur 8: Samlebånd med angitt tidsforsinkelse.

Figur 9: Blokkdiagram (IJVM).

B bus registers

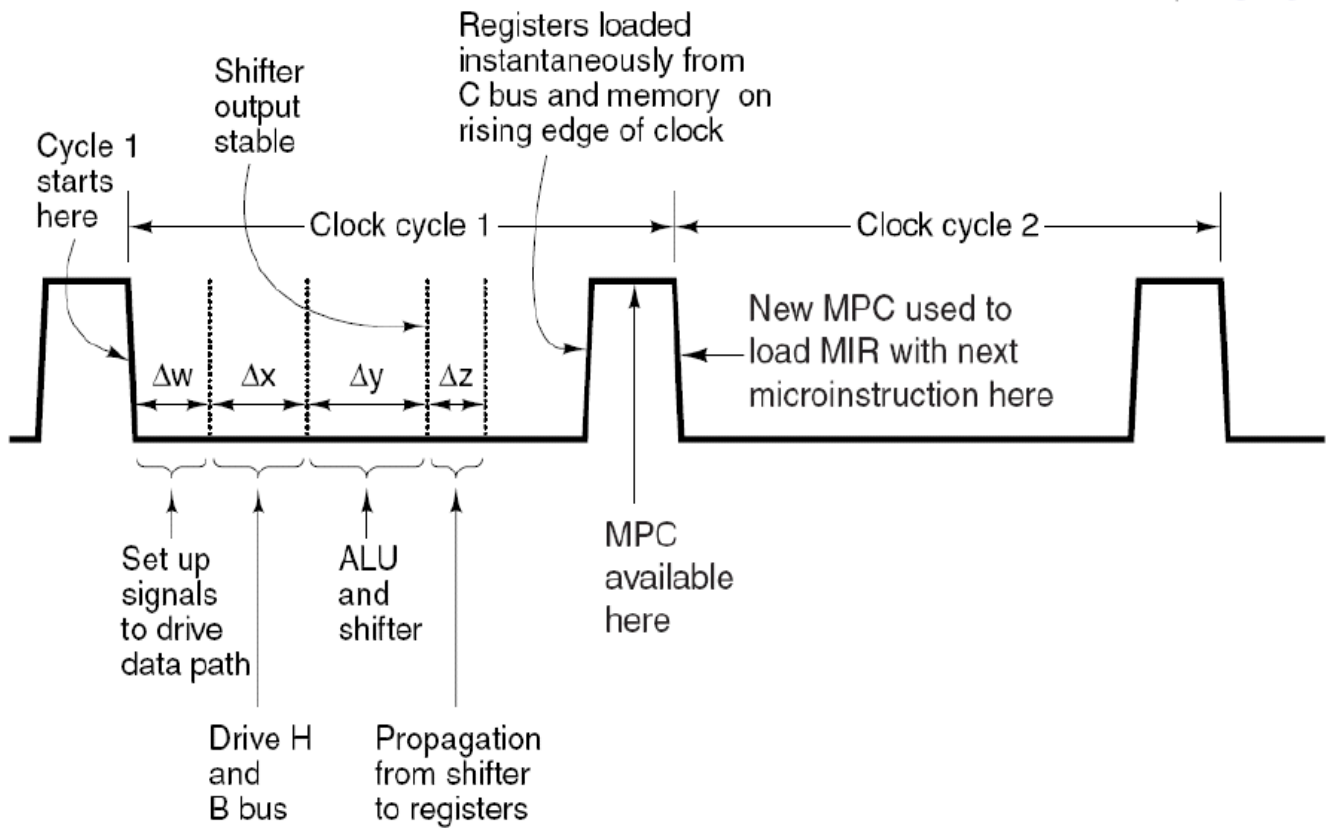
0 = MDR	5 = LV
1 = PC	6 = CPP
2 = MBR	7 = TOS
3 = MBRU	8 = OPC
4 = SP	9-15 none

Figur 10: Mikroinstruksjonsformat (IJVM).

F_0	F_1	ENA	ENB	INVA	INC	Function
0	1	1	0	0	0	A
0	1	0	1	0	0	B
0	1	1	0	1	0	\bar{A}
1	0	1	1	0	0	\bar{B}
1	1	1	1	0	0	A + B
1	1	1	1	0	1	A + B + 1
1	1	1	0	0	1	A + 1
1	1	0	1	0	1	B + 1
1	1	1	1	1	1	B - A
1	1	0	1	1	0	B - 1
1	1	1	0	1	1	-A
0	0	1	1	0	0	A AND B
0	1	1	1	0	0	A OR B
0	1	0	0	0	0	0
1	1	0	0	0	1	1
1	1	0	0	1	0	-1

SLR1	SLL8	Function
0	0	No shift
0	1	Shift 8 bit left
1	0	Shift 1 bit right

Figur 11: Funksjonstabell for ALU (IJVM).

Figur 12: Timingdiagram (IJVM).